

Erfaringsdeling skal skabe flere faglige fyrtårne

Skrevet af Sofie Maria Brand

Daginstitutionsleder Mona Poulsen og pædagogisk rådgiver Casper Rongsted har udviklet en model, der gør det nemt at skabe et fælles sprog og dele gode erfaringer med hinanden. De mener, at det løfter det faglige niveau og skaber flere faglige fyrtårne.

En enkel model, der giver et helhedsblik på pædagogens daglige arbejde. Sådan beskriver daginstitutionsleder Mona Poulsen og pædagogisk rådgiver Casper Rongsted 'kompetenceanalysen for pædagoger', som de har udviklet gennem de sidste 10 år. Det har de gjort for at give ledere, pædagoger og medhjælpere et fælles sprog, der gør det let at dele erfaringer med hinanden.

”Modellen er et værktøj til deling af erfaringer med pædagogisk arbejde. Derfor beskriver den pædagogens rolle i dagligdagen i daginstitutionen. Det handler ikke om din personlighed – det handler om, hvad du gør i det daglige arbejde”, forklarer Casper Rongsted.

”I en travl hverdag kan det være svært for både ledere og pædagoger at have blik for alle hjørner af det pædagogiske arbejde. Kompetenceanalysen giver det fornødne overblik – både for den enkelte pædagog, i vores kommunikation med hinanden og i vores fælles visioner for daginstitutionen”, uddyber Mona Poulsen.

Hun fortæller, at i daginstitutionen Lundegård, hvor hun er leder, bruger de modellen som faglig ramme på personalemøder og stuemøder – men også i hverdagssituationer på stuerne. ”Efterhånden bruger vi den både bevidst og ubevidst, fx når vi i en situation hurtigt kan identificere, at fokus lige nu skal være på børnenes motivation.”

Kompetenceanalysen for pædagoger består af tre overordnede områder:

- **Læringskompetence:** Arbejdet med planlægning, formål og mål, pædagogisk metode og evaluering.
- **Børneledelseskompetence:** Hvordan det pædagogiske personale motiverer børnene, starter og slutter en aktivitet, skifter mellem forskellige voksenroller samt bruger egen stemme og krop og de fysiske rammer.
- **Social kompetence:** Pædagogens relationer til børnene, både som gruppe og enkeltvis, samt arbejdet med børnenes indbyrdes relationer til hinanden.

Se også figuren til sidst i artiklen.

Virker – virker ikke

Ifølge Mona Poulsen og Casper Rongsted giver kompetenceanalysen altså et fælles sprog og en ramme for, at det pædagogiske personale kan dele viden og erfaringer med hinanden. Det skal give et indblik i daginstitutionens stærke og mindre stærke sider samt skabe faglige fyrtårne ude i institutionerne.

”Man kan bruge den til at analysere, hvad der virker, og hvad der ikke virker i dagligdagen. På den måde kan vi skabe flere faglige fyrtårne, fordi alle får løftet deres viden og faglige niveau ved at dele med hinanden. Fokus skal være på det, der virker godt i hverdagen. Det giver samtidig lederne et overblik over, hvad personalet mener, de er gode til, og hvad de vil være bedre til”, fortæller Casper Rongsted.

Mona Poulsen giver et eksempel, hvor stuens pædagoger og pædagogmedhjælper sætter sig sammen og bruger modellen til at beskrive det, der fungerer godt i forhold til fx planlægning og at starte og slutte en aktivitet godt. Personalet skriver ned, hvordan de gør til hverdag, og de justerer det pædagogiske arbejde efter, hvad der fungerer.

”Kompetenceanalysen gør det også nemt at overskue, at det, vi gør, er i overensstemmelse med indholdet i Den styrkede pædagogiske læreplan. På den måde tager alle ansatte, uanset uddannelse, ansvar for indholdet i stuens hverdag”, supplerer Casper Rongsted.

Flere faglige fyrtårne

Begrebet faglige fyrtårne er nævnt i Den styrkede pædagogiske læreplan, som blev vedtaget i juni 2017. Sidst i læreplanen fremgår det, at den har fokus på 'at øge kvaliteten i dagtilbud' samt 'faglighed og tydelig ledelse', og at dette blandt andet skal opnås gennem et kompetenceløft af ledere og faglige fyrtårne.

”Kompetenceanalysen er et konkret redskab i arbejdet med at skabe faglige fyrtårne ude i daginstitutionerne”, siger Casper Rongsted og uddyber, hvad de lægger i begrebet faglige fyrtårne: ”At man som leder eller pædagog tør træde i karakter som en højt kvalificeret fagperson, der ved noget om pædagogik og om børn og deres udvikling. At personalet i institutionen udfordrer hinanden i positiv forstand, og at man tør rådgive forældrene, når de er usikre.”

Mona Poulsens erfaring er desuden, at særligt den del af kompetenceanalysen, der omhandler børneledelseskompetence, er værdifuld i forhold til at skabe faglige fyrtårne. Hun oplever, at denne kompetence generelt bliver overset, fordi der fra alle kanter har været meget fokus på læringskompetence og social kompetence.

i

Tre veje til at skabe faglige fyrtårne ved hjælp af kompetenceanalysen ifølge Mona Poulsen og Casper Rongsted:

- Øget fælles sprog mellem personalet.
- Øget dialog på tværs af institutionen.
- Øget udveksling af erfaringer og viden blandt personalet.

10 år undervejs

Mona Poulsen og Casper Rongsted har gennem de sidste 10 år udviklet kompetenceanalysen for pædagoger på baggrund af deres arbejde i daginstitutionsverdenen. De har løbende interviewet over 100 pædagoger, medhjælpere og ledere.

”Vi tager ud til daginstitutioner og hjælper dem med at bruge kompetenceanalysen i det pædagogiske arbejde. Vi giver personalet en model til at dele deres viden og erfaringer. Vi får dem til at tale sammen om det, og de skriver konkrete handlinger ned, som beskriver, hvordan det er netop hos dem. Vi får dem også til at diskutere, hvad der fungerer, og hvad de gerne vil ændre. Sidst, men ikke mindst, får vi dem til konkret at anerkende hinandens daglige arbejde”, fortæller Casper Rongsted.

”Det er alt sammen med til at løfte det faglige niveau – i fællesskab og i en god atmosfære. Vi oplever, at det pædagogiske personale tager godt imod kompetenceanalysen. At de kan bruge den, og at den giver mening for dem”, tilføjer han.

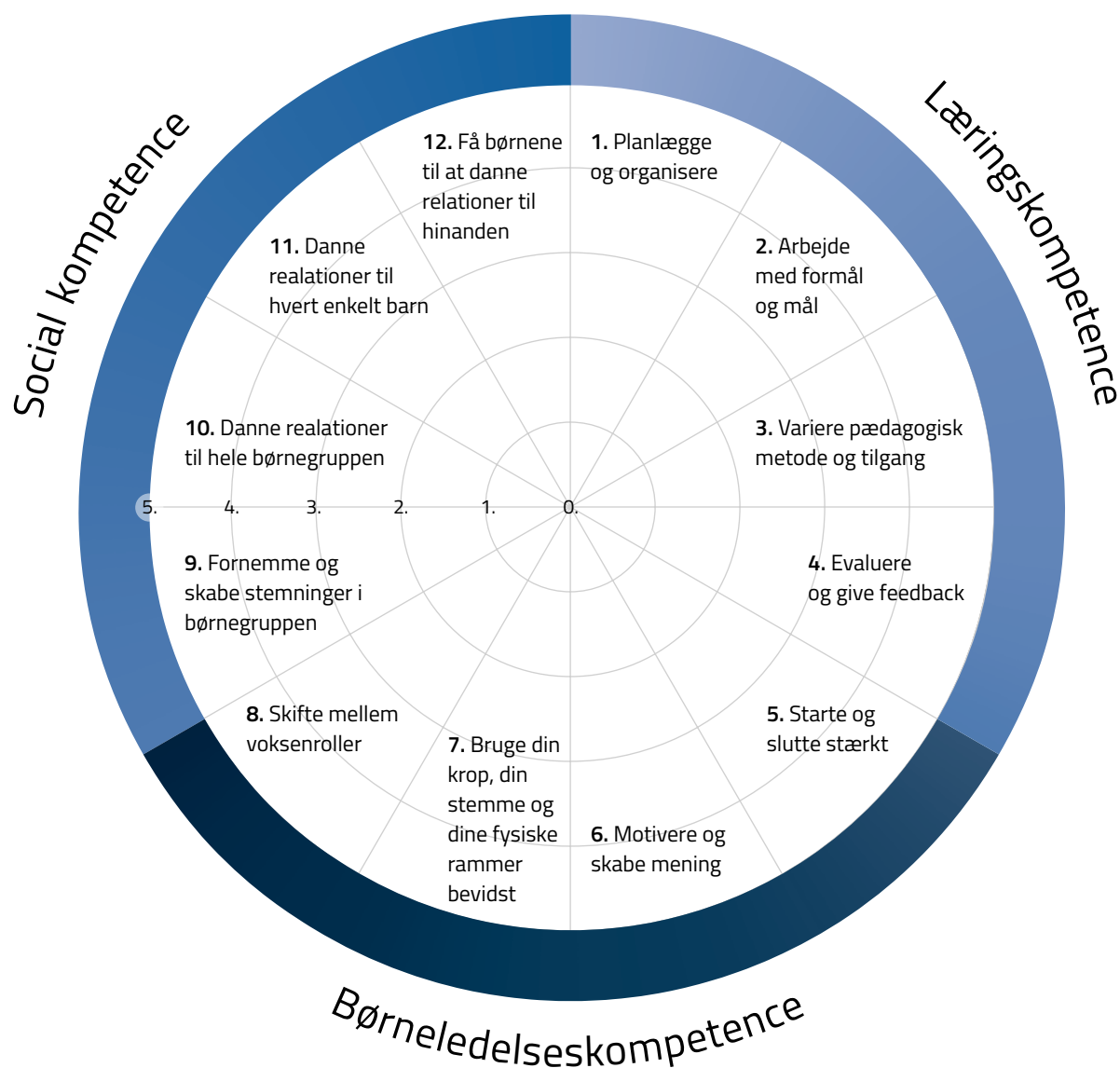
Mona Poulsen er leder af den integrerede institution Lundegård 1 & 2, som hører under Sankt Lukas Stiftelsen i Hellerup. Hun har 13 års erfaring som pædagog og 10 års erfaring som leder.

Casper Rongsted er pædagogisk rådgiver, foredragsholder og forfatter. Han rejser verden rundt og formidler dansk pædagogik og skolekultur, og i 2019 medvirkede han i en Ted Talk om den nordiske skole. Han har 25 års erfaring med pædagogisk arbejde.

Kompetenceanalysen[®] for pædagoger

Kompetenceanalysen[®] er udviklet af Casper Rongsted og Kasper Myding og må ikke genanvendes, gengives eller trykkes uden særlig tilladelse fra rettighedshaverne.

